

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Koczała za 2018 rok

Koczała, 26 kwietnia 2019 rok

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. Cel przygotowania analizy	3
1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy	3
2. ZAGADNIENIA OGÓLNE	3
2.1. Informacja o przedsiębiorstwie zagospodarowującym odpady komunalne	3
2.2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale	3
3. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	4
3.1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	4
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	4
3.3. Liczba mieszkańców gminy Koczała objęta systemem zagospodarowania odpadów komunalnych.....	4
3.4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania	5
4. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY KOCZAŁA I ILOŚCI ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH Z TERENU GMINY KOCZAŁA ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA.....	5
4.1. Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Koczała oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale	6
4.2. Osiągnięte poziomy recyklingu w 2018 roku.....	10
5. WPŁYWY I KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W OKRESIE OD 01.01.2018 R. DO 31.12.2018 R.	11
5.1. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	11
5.2. Koszty systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 roku	12
5.3. Upomnienia i wystawione tytuły wykonawcze	12
6. WYPOSAŻENIE MIESZKAŃCÓW W POJEMNIKI I WORKI DO SEGREGACJI.....	12
7. PODSUMOWANIE.....	12

1. WSTĘP

1.1. Cel przygotowania analizy

Analiza została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Koczała w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi za 2018 rok. Ma ona na celu dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2018 r. poz. 1454 i 1629) obowiązkiem gminy jest sporządzenie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Analizę sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. ZAGADNIENIA OGÓLNE

2.1. Informacja o przedsiębiorstwie zagospodarowującym odpady komunalne

W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego w 2017 roku na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Koczała oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. wykonuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinku.

2.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale

W 2018 roku na terenie gminy Koczała funkcjonował jeden punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) mieszczący się przy ul. Spacerowej 3 w Koczale obok kotłowni na osiedlu. Bez dodatkowych opłat mieszkańcy gminy we własnym zakresie mogli dostarczać do PSZOK-u następujące odpady:

- odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury;
- odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła;
- odpady z metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;

- ✚ odpady ulegające biodegradacji;
- ✚ tekstylia;
- ✚ chemikalia;
- ✚ zużyte opony od samochodów osobowych oraz pojazdów jednośladowych;
- ✚ zużyte baterie, akumulatory i świetlówki;
- ✚ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- ✚ odpady wielkogabarytowe oraz meble;
- ✚ płyty CD oraz kasety magnetofonowe;
- ✚ odpady budowlane i remontowe.

Zbiórka przeterminowanych leków odbywała się w Aptece oraz w Ośrodku Zdrowia zlokalizowanych w Koczale przy ul. Zielonej 2.

Ponadto w maju oraz we wrześniu 2018 roku w systemie „u źródła”, tj. sprzed posesji, odbyła się dodatkowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z terenu gminy Koczała zgodnie z przyjętymi warunkami umowy.

3. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

3.1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie gminy Koczała nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z uchwałą Nr 322/XXX/16 Sejmiku Województwa z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” gmina Koczała przynależy do Regionu Południowego, w którym Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) jest Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. W 2018 roku wszystkie odpady z gminy Koczała zostały przekazane do RIPOK w Nowym Dworze.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2018 roku na terenie gminy Koczała nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Dotychczas nie zaobserwowano takich potrzeb inwestycyjnych. Aktualny system zagospodarowania odpadów komunalnych funkcjonuje właściwie.

3.3. Liczba mieszkańców gminy Koczała objęta systemem zagospodarowania odpadów komunalnych

W gminie Koczała systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto nieruchomości

zamieszkałe. Zgodnie z ewidencją ludności liczba mieszkańców gminy Koczała w 2018 roku wyniosła - 3 382, natomiast zgodnie ze złożonymi deklaracjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - 2 471 mieszkańców. Różnica między osobami zameldowanymi na terenie gminy Koczała, a faktycznie zamieszkującymi gospodarstwa domowe wynika m.in. z faktu, iż część osób wyjechała zagranicę w celach zarobkowych bez uregulowania spraw meldunkowych, wiele osób przebywa na stałe lub czasowo poza granicami terenu gminy Koczała, a także dużo młodzieży uczy się i studiuje poza obszarem gminy Koczała.

Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2018 złożyło 939 gospodarstw domowych, z czego 878 segreguje odpady, natomiast 61 gospodarstw zbierało odpady w sposób nieselektywny.

3.4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania

Systemem gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 roku objęto wszystkie nieruchomości zamieszkałe. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy Koczała samodzielnie dokonywały wyboru przedsiębiorstw wywożących i zagospodarowujących odpady komunalne oraz podpisywały z nimi umowę.

Ponadto właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, mają obowiązek gromadzenia ich w zbiornikach bezodpływowych oraz pozbywania się tych nieczystości w sposób zgodny m.in. z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Szacunkowa ilość zbiorników bezodpływowych wynosi 164 (niektóre nieruchomości mają wspólny zbiornik), natomiast na terenie gminy Koczała 20 nieruchomości posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków. Częstotliwość wywozu nieczystości ciekłych z terenu gminy Koczała zależy od wielkości zbiornika i wielkości gospodarstwa domowego. Zbiorniki bezodpływowe są opróżniane przez uprawniony do tego podmiot i wozem asenizacyjnym (beczkowozem) dowożone do oczyszczalni ścieków w Koczale.

4. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY KOCZAŁA I ILOŚCI ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH Z TERENU GMINY KOCZAŁA ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

4.1. Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Koczała oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale

W oparciu o półroczne sprawozdania od podmiotów wpisanych do Rejestru Działalności Regulowanej odbierających odpady z terenu gminy Koczała określono, że w roku 2018 zagospodarowano łącznie 737,540 ton (Mg) odpadów. Podział na poszczególne rodzaje odpadów odebranych z terenu gminy Koczała przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Odpady komunalne odebrane w 2018 roku z terenu gminy Koczała oraz PSZOK.

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów	Masa (Mg)
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	495,300
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,940
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	64,760
15 01 07	Opakowania ze szkła	45,130
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,060
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,580
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,020
20 01 11	Tekstylia	3,940
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,000
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	10,620
16 01 03	Zużyte opony	8,640
17 02 02	Szkło	2,420
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01 i 17 09 03	33,500
20 01 99 bio	Bioodpady	17,450
Razem		737,540

Odpady komunalne odebrane z terenu gminy Koczała oraz PSZOK w 2018 r.

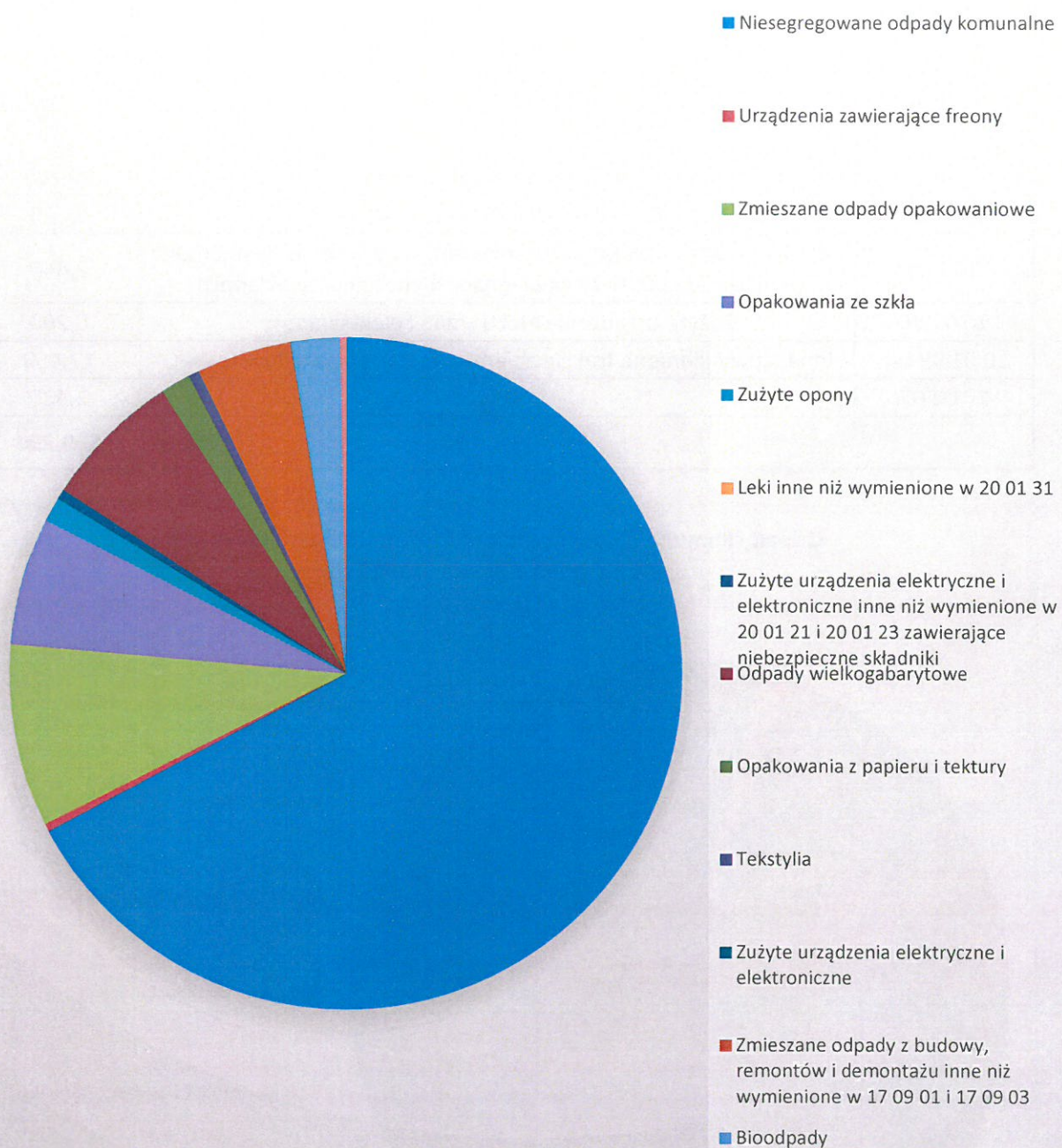
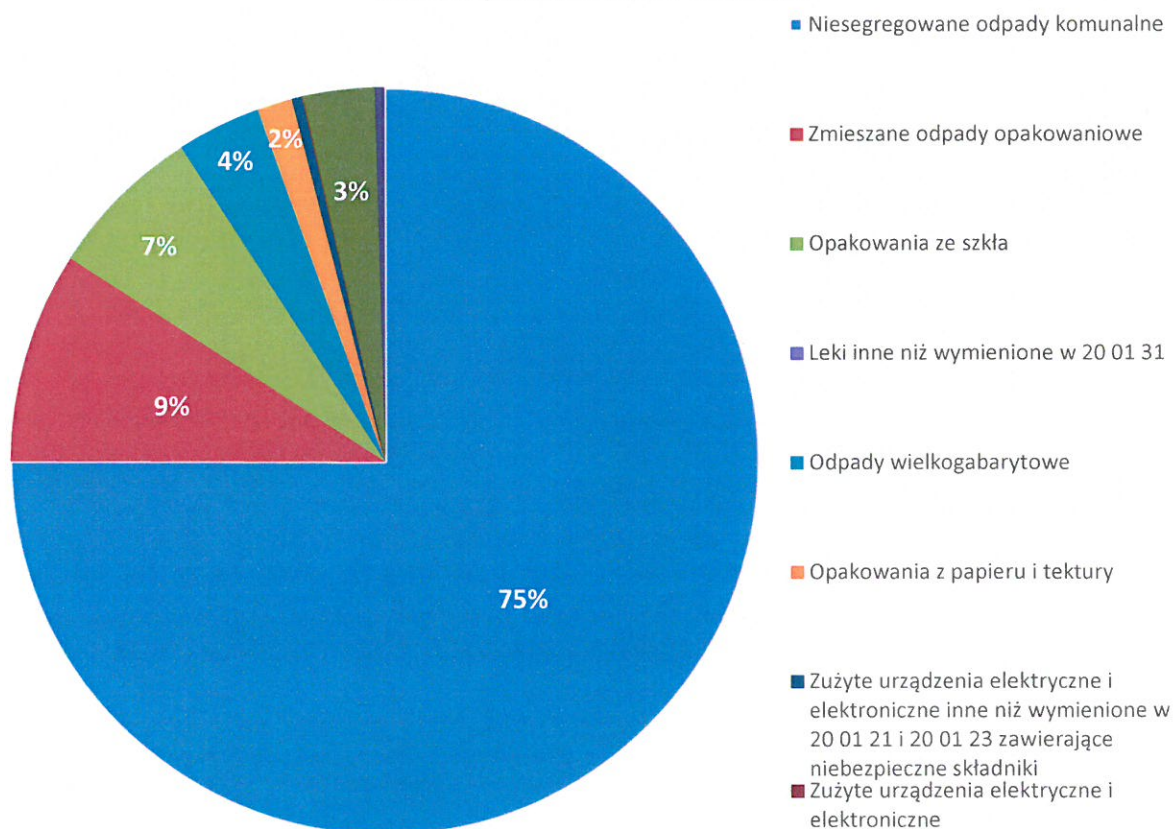

Tabela 2. Odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Koczała w 2018 roku

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów	Masa (Mg)
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	427,280
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	51,990
15 01 07	Opakowania ze szkła	38,130
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,060
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	20,700
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	8,620
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,440
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,200
20 01 99 bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - BIO	17,450
17 02 02	Szkło	2,420
Razem		569,290

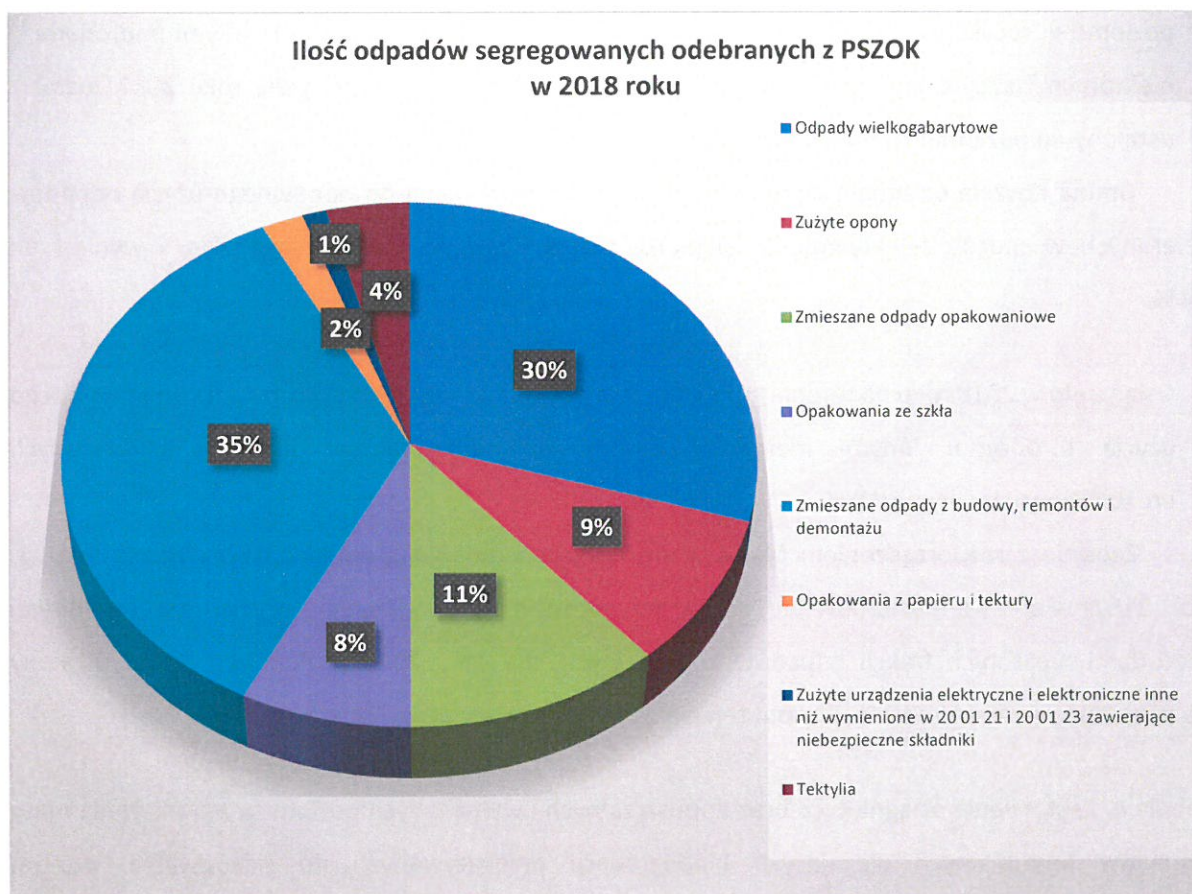
Odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Koczała w 2018 roku

Natomiast odpady segregowane zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanym w Koczale zostały zawarte w tabeli 3.

Tabela 3. Ilość odpadów segregowanych odebranych z punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Koczale w 2018 roku

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów	Masa (Mg)
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	28,300
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	10,600
15 01 07	Opakowania ze szkła	7,000
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01 i 17 09 03	33,500
16 01 03	Zużyte opony	8,640
20 01 11	Tekstylia	3,940
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,140
Razem		95,120

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Koczała o kodzie 19 12 12 wyniosła 63,220 Mg.

4.2. Osiągnięte poziomy recyklingu w 2018 roku

1) Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do tych odpadów wytworzonych w 1995 roku określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczania masy odpadów (Dz. U. 2017 r. poz. 2412). Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, zgodnie z ww. rozporządzeniem dla roku 2018 ustalony został na poziomie do 40 %.

Gmina Koczała nie osiągnęła powyższego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w 2018 roku, który wyniósł 153 %.

2) Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167) dla roku 2017 został ustalony na poziomie co najmniej 30 %.

Gmina Koczała osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, i wyniósł on 34 %.

3) Osiągnięty w 2018 roku na terenie gminy Koczała poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - wyniósł 0 %.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. 2016 r. poz. 2167) w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, dla roku 2018 poziom ten został ustalony na poziomie co najmniej 50 %. Poziom ten nie został osiągnięty przez Gminę Koczała.

Tabela 4. Zestawienie osiągniętych oraz dopuszczalnych i wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz

poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Wskaźnik	Osiągnięty poziom w 2018 roku [%]	Dopuszczalny wymagany poziom [%]	Uwagi
Poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	153	40	Nie osiągnięto wymaganego poziomu
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	34	30	Osiągnięto wymagany poziom
Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	0	50	Nie osiągnięto wymaganego poziomu

5. WPŁYWY I KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W OKRESIE OD 01.01.2018 R. DO 31.12.2018 R.

5.1. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości, stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość (a nie osób zameldowanych w niej) oraz stawkę opłaty dla odpadów zbieranych w sposób selektywny lub nieselektywny. Zgodnie z uchwałą Nr XXIX/186/2017 Rady Gminy Koczała z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia takiej opłaty na terenie gminy Koczała, opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych za odpady segregowane w roku 2018 wynosiła 12,80 zł/os., natomiast za niesegregowane 20,00 zł/os.

Należności wynikające ze złożonych deklaracji przez właścicieli, współwłaścicieli, użytkowników za rok 2018 wyniosły 387 249,90 zł. Ogółem wpłaty z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych wraz z odsetkami wyniosły 378 509,02 zł. Wpłaty te są dokonywane przez mieszkańców na bieżąco, a także za ubiegłe lata. Zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły 62 972,63 zł, natomiast nadpłaty na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły 6 154,44 zł.

Miesiąc grudzień 2018 roku po stronie dochodów, jak i wydatków (z uwagi na termin płatności opłaty, jak i termin płatności za wykonane usługi) rozliczany jest w styczniu 2019 roku.

5.2. Koszty systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 roku

Łączne koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych za rok 2018 wyniosły 387 939,33 zł. Na ww. wydatki składają się:

- 387 659,52 zł – koszty odbioru oraz zagospodarowania odpadów komunalnych;
- 279,83 zł – zakup książeczek na opłaty z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych.

5.3. Upomnienia i wystawione tytuły wykonawcze

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku wystawiono 120 upomnień na ogólną kwotę 29 742,82 zł. Koszty windykacji należności wyniosły 2 860,65 zł. Do osób zalegających z opłatami z tytułu zagospodarowania odpadami komunalnymi wysyłane były upomnienia po upływie średnio 3-miesięcznego terminu wniesienia opłaty. Wobec osób zalegających z płatnościami na bieżąco były prowadzone postępowania egzekucyjne. W roku 2018 wystawiono 28 tytułów wykonawczych na ogólną kwotę 11 389,40 zł.

6. WYPOSAŻENIE MIESZKAŃCÓW W POJEMNIKI I WORKI DO SEGREGACJI

W ramach systemu w roku 2018 wszystkie nieruchomości zamieszkałe były wyposażone w pojemniki na odpady komunalne, w zależności od wielkości gospodarstwa 120 l, 240 l i 1100 l oraz w worki i pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z podziałem na frakcje: odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury; odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła; odpady z metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji. Usługi świadczyło Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinku.

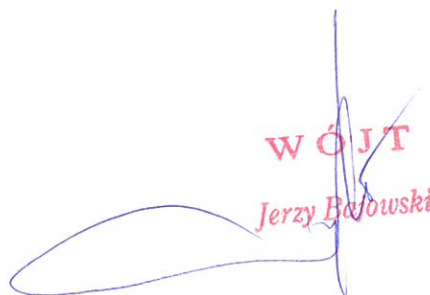
7. PODSUMOWANIE

Podsumowując, Gmina Koczała wdrożyła i w pełni realizuje obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m. in. z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Na podstawie sporządzonych rocznych sprawozdań z zakresu gospodarowania odpadami można zauważyć, że w porównaniu z latami 2014-2017 stopniowo wzrasta ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz ilość odpadów oddawanych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale.

Głównym zadaniem na 2019 rok jest dalsza edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz niespalania odpadów w paleniskach domowych. Ponadto większy nacisk powinien być skierowany na prawidłową segregację odpadów dostarczanych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Koczale.

Prawidłowa segregacja odpadów u źródła przynosi nie tylko korzyści finansowe dla mieszkańców, tj. opłaty za odpady segregowane są tańsze niż niesegregowane, ale również przyczynia się do dbałości o wspólne lokalne środowisko naturalne.

WÓJT
Jerzy Bałowski

Sporządziła: Ewa Tybora-Dziąbkowska

Inspektor

w Referacie Rozwoju i Środowiska

